

2023-06-22
S2023/02107 (delvis)

Socialdepartementet

E-hälsomyndigheten
Box 913
391 29 Kalmar

Uppdrag att genomföra en förstudie om en sammanhållen intygshantering inom hälso- och sjukvård och omsorgen

Regeringens beslut

Regeringen ger E-hälsomyndigheten i uppdrag att genomföra en förstudie om hur en sammanhållen intygshantering i hälso- och sjukvården, omsorgen och tandvården kan utvecklas, organiseras och förvaltas.

I förstudien ska behovs- och problembilden beskrivas. Det innebär att identifiera olika intressenters behov och redogöra för de tekniska, organisatoriska och juridiska utmaningarna som en sammanhållen intygshantering kan innebära.

I uppdraget ingår också att lämna förslag på hur en sammanhållen intygshantering kan tas fram, inbegripet tillhörande kostnadsuppskattningar. Vidare ingår att beskriva eventuella framtida lösningar som kan medföra alternativa sätt att informationsförsörja vissa av de processer som för närvarande kräver intyg. Eventuella samordningsnyttor med andra delar som rör den nationella digitala infrastrukturen i hälso- och sjukvården ska redovisas.

I uppdraget ska även beaktas hur befintlig funktionalitet för intygsöverföring mellan hälso- och sjukvården och Försäkringskassan, Transportstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Socialstyrelsen och Skatteverket kan harmonisera med eller integreras i en sammanhållen intygshantering.

E-hälsomyndigheten ska lämna nödvändiga författningsförslag och en konsekvensbeskrivning som bl.a. innefattar integritets- och sekretessfrågor, aspekter av informations- och cybersäkerhet, samt ekonomiska och

administrativa konsekvenser för myndigheter, regioner och andra berörda aktörer. I uppdraget ingår att analysera hur förslagen förhåller sig till regelverken om dataskydd och offentlighet och sekretess och även i dessa delar lämna nödvändiga författningsförslag. Om förslagen påverkar den kommunala självstyrelsen ska de särskilda överväganden som har gjorts i enlighet med 14 kap. 3 § regeringsformen redovisas.

E-hälsomyndigheten ska när uppdraget utförs föra dialog med och inhämta behov och synpunkter från Försäkringskassan, Socialstyrelsen och Myndigheten för digital förvaltning. E-hälsomyndigheten ska när uppdraget utförs samverka med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Myndigheten ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

E-hälsomyndigheten ska lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 maj 2024.

För uppdraget får E-hälsomyndigheten under 2023 använda 4 000 000 kronor. Medlen ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2023 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 1 Professionsstatsningen. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2023.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2023.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2024 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

I Tidöavtalet, som är en överenskommelse mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna, har parterna enats om att reformera den digitala infrastrukturen i vården. En enhetlig och gemensam digital infrastruktur för den svenska sjukvården som ersätter och

kompletterar regionernas befintliga infrastruktur ska genomföras. Hälsodata ska bli tillgänglig i hela vårdkedjan för all vård, oavsett huvudman.

Det finns för närvarande flera processer och ärendetyper som förutsätter att det tas fram, skickas och tas emot ett stort antal olika intyg. Under 2022 kom det in cirka 2,1 miljoner läkarintyg för sjukpenning till Försäkringskassan vilket är det volymmässigt dominerande intygsslaget inom hälso- och sjukvården. Det förekommer sammantaget flera hundra olika typer av intyg.

Utfärdare av intyg finns inom bl.a. regionala hälso- och sjukvården, företagshälsovård, andra privata vårdgivare och inom kommunal respektive statlig vård. Mottagare av intyg finns inom exempelvis statliga myndigheter, socialtjänsten, skolan och skolhälsan eller inom försäkringsbolag, företag och andra privata aktörer. För såväl invånare som utfärdare och mottagare av intyg finns det stora vinster med att samlat kunna se och hantera dessa intyg.

Av E-hälsomyndighetens rapport Förstudie elektroniska läkarintyg (E-hälsomyndighetens dnr: 2020/01927) framgår att medarbetare i hälso- och sjukvården lägger ner ett stort antal arbetstimmar per år på att utfärda intyg. Mottagare av intyg lägger ner resurser på manuell hantering av inkommande intyg och invånare behöver ofta själva administrera distributionen. Stora tids- och kvalitetsvinster kan skapas för alla involverade om denna process i högre grad standardiseras, digitaliseras, automatiseras och samordnas. Detta skulle frigöra tid som i stället kan användas till övrigt patientarbete och kan dessutom påtagligt förbättra arbetsmiljön för medarbetare i vården. Målsättningen för en sammanhållen intygshantering inom hälso- och sjukvård och omsorgen ska vara minskad administration för de som berörs och främst för utfärdande yrkesgrupper. En effektivare och sammanhållen intygshantering bidrar till att förbättra kvaliteten och patientsäkerheten.

Nuvarande intygshantering är inte i linje med principen om att en uppgift bör samlas in vid endast ett tillfälle för att sedan återanvändas vid behov. Redan existerande information bör i högre utsträckning kunna användas, antingen för att enklare fylla i ett intyg eller för att helt ersätta vissa enklare intyg.

Den mest använda digitala lösningen (Intygstjänsten) har utvecklats med bidrag från staten under åren 2010–2020 och förvaltas av Inera AB. Regeringen bedömer att den nuvarande digitala infrastrukturen för

överföring av läkarintyg från regionerna till andra aktörer inte innebär en långsiktig lösning för en sammanhållen intygshantering.

E-hälsomyndigheten bör därför få i uppdrag att genomföra en förstudie om hur en sammanhållen intygshantering kan utvecklas, organiseras och förvaltas.

Regeringen beräknar att avsätta medel för uppdraget under 2024 under förutsättning att riksdagen har anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Omid Mavadati

Kopia till

E-hälsomyndigheten
Statsrådsberedningen, SAM
Finansdepartementet, BA
Försäkringskassan
Kammarkollegiet
Sveriges Kommuner och Regioner